

Sygn. akt XVII AmW 63/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Bogdan Gierzyński

po rozpoznaniu 25 kwietnia 2022 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania **Zakładu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ż.**

przeciwko **Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej (...) Państwowego
Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie**

z udziałem zainteresowanego **S. S.**

o zawarciu umowy na odprowadzanie ścieków

na skutek odwołania Zakładu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ż. od decyzji Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej (...) Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z 19 czerwca 2020 r., znak: (...)

oddala odwołanie.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmW 63/20

UZASADNIENIE

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej (...) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie decyzją z dnia 19 czerwca 2020 r., znak: (...), na podstawie art. 27e ust. 1 pkt 1) i ust. 2 pkt 1) w związku z art. 27a ust. 3 pkt 3) oraz art. 27f ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1437 ze zm. - dalej u.z.z.w.) w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. (poz. 2056 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku Pana S. S., w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego odmowy zawarcia umowy na odprowadzanie ścieków przez Zakład (...) Sp. z o.o. w Ż. dla nieruchomości ul. (...), M., (...)-(...) Ż., nakazał Zakładowi (...) Sp. z o.o. w Ż. zawarcie umowy z Panem S. S. na odprowadzanie ścieków z nieruchomości położonej na działce (...), ul. (...), M., (...)-(...) Ż..

Od powyższej decyzji odwołanie złożył Zakładowi (...) Sp. z o.o. w Ż. zaskarżając ją w całości.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie:

1) art. 32 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256, dalej jako „k.p.a.”) w zw. z art. 65 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r., poz. 1145, dalej jako „k.c.”) poprzez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że udzielone przez Powoda

pełnomocnictwo (złożone wraz z zażaleniem na postanowienie wydane przez Pozwanego na podstawie art. 27e ust. 3 u.z.z.w.) upoważnia pełnomocnika wyłącznie do działania w sprawie ustanowienia na podstawie art. 27e ust. 3 u.z.z.w. warunków odprowadzania ścieków do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu, podczas gdy złożone pełnomocnictwo jest pełnomocnictwem ogólnym, a zakres umocowania w żaden sposób nie został ograniczony do postępowania zażaleniowego,

2) art. 40 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 dalej jako „k.p.a.”) poprzez jego niezastosowanie i wadliwe doręczenie decyzji bezpośrednio Powodowi, a nie jego pełnomocnikowi,

3) art. 27e ust. 2 pkt 1, art. 2 pkt 4, art. 6 ust. 1 oraz art. 17 ust. 1 u.z.z.w. w zw. z art. 6 i art. 28 k.p.a. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na nakazaniu Powodowi zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków ze Stroną (Wnioskodawcą) w sytuacji, gdy:

a) Powód nie wykonywał i nie wykonuje na terenie Gminy (...) Ż. działalności gospodarczej z zakresu zbiorowego odprowadzania ścieków, nie zawierał umów o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków z odbiorcami z terenu tej Gminy, ani bezpośrednio nie świadczył na ich rzecz usługi oprowadzania ścieków,

b) Powód nie posiada statusu przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego na terenie Gminy (...) Ż., a to z uwagi na brak zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków na tym obszarze, a tym samym nie posiada legitymacji do bycia stroną postępowania i adresatem decyzji, o której mowa w art. 27e ust. 1 u.z.z.w.,

c) Powód nie określił taryfy dla zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy (...) Ż., jak również nie był i nie jest beneficjentem wydanej przez Pozwanego decyzji zatwierdzającej taryfę dla zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy (...) Ż., co w konsekwencji oznacza, że Pozwany poprzez wydaną decyzję zmusza Powoda do stosowania pozataryfowych cen i stawek opłat niezatwierdzonych, co stanowi delikt administracyjny w rozumieniu art. 29 ust. 1 pkt 1 u.z.z.w.,

d) Powód nigdy nie przejawiał woli bezpośredniej obsługi odbiorców usług z tereny Gminy (...) Ż. i w konsekwencji nie występował i nie zamierza występować o wydanie decyzji administracyjnych wskazanych w pkt b i c,

e) do dnia 31 sierpnia 2019 r. Gmina (...) Ż. była stroną umowy o odprowadzanie ścieków zawartej ze Stroną (Wnioskodawcą), a tym samym pełniła funkcję przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego na jej obszarze i świadczyła usługi odprowadzania ścieków na podstawie taryfowych cen i stawek opłat, zatwierdzonych prawomocną, ostateczną decyzją organu regulacyjnego (tj. decyzją Powoda),

f) Gmina (...) Ż. w dalszym ciągu jest stroną umów o odprowadzanie ścieków zawartych z mieszkańcami Gminy (...) Ż.

4) art. 55¹ k.c. w zw. z art. 2 pkt. 4 i 20 oraz art. 16 ust. 1 u.z.z.w. poprzez ich błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że:

a) warunkiem wystarczającym uznania danego przedsiębiorcy za przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest spełnienie przesłanek z art. 55¹ k.c. oraz samo bycie właścicielem części urządzeń kanalizacyjnych, bez względu na to:

- czy dany przedsiębiorca przejawia wolę wykonywania działalności z zakresu zbiorowego zaopatrzenia wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków,
- czy dany przedsiębiorca legitymuje się zezwoleniem za prowadzenie zbiorowego odprowadzania ścieków, o którym mowa w art. 16 ust. 1 u.z.z.w. na terenie danej gminy,
- czy wiąże go jakikolwiek stosunek prawny lub faktyczny z bezpośrednimi odbiorcami usług kanalizacyjnych,

b) własność sieci kanalizacyjnej zlokalizowanej na terenie danej gminy samodzielnie przesądza o tym, że właściciel tej sieci prowadzi działalność z zakresu zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie tej gminy,

5) art. 27e ust. 2 pkt 1 w zw. art. 6 ust. 2 u.z.z.w. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że warunkiem wystarczającym do nakazania Powodowi zawarcia umowy o odprowadzanie ścieków ze Stroną (Wnioskodawcą) jest przyłączenie Strony do sieci Powoda oraz wystąpienie z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy, bez względu na to, że Powód nie legitymuje się zezwoleniem na prowadzenie zbiorowego odprowadzania ścieków, o którym mowa w art. 16 ust. 1 u.z.z.w. na terenie Gminy (...) Ż.,

6) art. 27e ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 6 ust. 1 i 3 u.z.z.w. poprzez ich błędną wykładnię i nakazanie Powodowi zawarcia ze Stroną (Wnioskodawcą) umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków bez wskazania treści elementów przedmiotowo istotnych (essentailia negotii) tejże umowy,

7) art. 86 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r., poz. 310, dalej jako „Prawo wodne”) w zw. z art. 3 ust. 1 oraz art. 24b ust. 3 u.z.z.w. poprzez ich błędną wykładnię i uznanie, że aglomeracja jest podstawową jednostką terytorium, na którym prowadzone jest gospodarowanie ściekami komunalnymi, a w konsekwencji, że ustanowienie obszaru aglomeracji Ż. jest przesłanką uznania Powoda za podmiot faktycznie prowadzący działalność na terenie Gminy (...) Ż. w świetle przepisów u.z.z.w.,

8) art. 124 § 1 i 2, art. 107 § 3 w zw. z art. 126 k.p.a. oraz art. 8, art. 9, art. 11 k.p.a. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na niezawarciu przez Pozwanego w zaskarżonej decyzji uzasadnienia faktycznego i prawnego wskazującego okoliczności faktyczne i prawne, którymi pozwanymi kierował się przy wydawaniu zaskarżonej decyzji, oceny zebranego w postępowaniu materiału dowodowego, wykładni stosowanych przepisów oraz oceny przyjętego stanu faktycznego w świetle obowiązującego prawa,

9) art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 k.p.a. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie oraz dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, co w konsekwencji doprowadziło do ustalenia błędnego stanu faktycznego sprawy, a polegające na:

a) stwierdzeniu, że Powód faktycznie prowadzi działalność polegającą na odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków na terenie miejscowości M. i G.,

b) pominięciu faktu samodzielnej, realizacji przez Gminę (...) Ż. zadania własnego w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków,

c) pominięciu faktu, że Gmina (...) Ż. nigdy nie powierzyła realizacji zadania z zakresu zbiorowego odprowadzania ścieków ani w sferze publicznoprawnej innej gminie, ani w sferze bezpośredniej realizacji działalności żadnemu przedsiębiorstwu wodociągowo - kanalizacyjnemu, w tym Powodowi,

d) pominięciu faktu dotychczasowego świadczenia przez Gminę (...) Ż. usług odprowadzania ścieków na swoim obszarze w oparciu o:

- umowę o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków zawartą ze Stroną (Wnioskodawcą),
- prawomocną, ostateczną decyzję Pozwanego nr (...)z dnia 9 sierpnia 2019 r. zatwierdzającą taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy Ż. (Gminy (...) Ż.) na okres 3 lat,
- regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków, uchwalony przez Radę Gminy Ż. na mocy uchwały nr (...) z dnia 26 marca 2019 roku,

e) pominięciu okoliczności w postaci uwzględnienia Wnioskodawcy jako odbiorcy usług przez Gminę (...) Ż. w kalkulacji taryfy dla zbiorowego odprowadzania ścieków, obowiązującej na terenie Gminy (...) Ż., na podstawie

istnienia prawomocnej, ostatecznej decyzji Pozwanego nr (...) z dnia 9 sierpnia 2019 r. zatwierdzającej taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy na okres 3 lat,

f) pominięciu okoliczności wynikających z treści studium wykonalności projektu nr (...) pn. „Budowa i modernizacja sieci oraz urządzeń wodno-kanalizacyjnych w aglomeracji (...)” w części dotyczącej strategii cenowej w postaci ustalenia przez Gminę (...) Ź. i Gminę (...) Ź. zasad samodzielnego świadczenia usług odprowadzania ścieków przez każdą z tych gmin na swoim terenie, w tym samodzielnego opracowywania taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków dla terenu każdej z tych gmin,

g) pominięciu okoliczności w postaci tego, że Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na obszarze Gminy Ź., uchwalony przez Radę Gminy Ź. na mocy uchwały nr (...) z dnia 26 marca 2019 roku wyraźnie wskazuje, że to Gmina (...) Ź. jest przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym.

Mając powyższe na uwadze odwołujący:

1. na podstawie art. 479⁸² k.p.c. w zw. z art. 479⁸⁶ § 2 k.p.c. wniósł o uchylenie w całości zaskarżonej decyzji;
2. na podstawie art. 135 k.p.a. wniósł o wstrzymanie przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (...) wykonania zaskarżonej decyzji do czasu rozstrzygnięcia sprawy;
3. na podstawie art. 479⁸⁵ k.p.c. wniósł o wstrzymanie przez Sąd wykonania zaskarżonej decyzji do czasu rozstrzygnięcia sprawy;
4. wniósł o zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym, na podstawie § 15 ust. 3 pkt 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265 t.j., dalej także jako „rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych”) kosztów zastępstwa procesowego w wysokości trzykrotności stawki minimalnej, a także kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa;
5. wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów na fakty wskazane w uzasadnieniu odwołania oraz poniżej, tj. dowodów z:
 - 5.1. korespondencji pomiędzy Powodem a Gminą (...) Ź. wymienionej w okresie od dnia 26 kwietnia 2019 r. do dnia 31 lipca 2019 r., tj.:
 - 5.1.1. pisma Gminy (...) Ź. z dnia 26 kwietnia 2019 r.;
 - 5.1.2. pisma pełnomocnika Powoda z dnia 29 kwietnia 2019 r.;
 - 5.1.3. pisma Gminy (...) Ź. z dnia 9 maja 2019 r.;
 - 5.1.4. pisma pełnomocnika Powoda z dnia 27 maja 2019 r.;
 - 5.1.5. pisma pełnomocnika Powoda z dnia 9 lipca 2019 r.;
 - 5.1.6. pisma Gminy (...) Ź. z dnia 25 lipca 2019 r.;
 - 5.1.7. pisma Gminy (...) Ź. z dnia 31 lipca 2019 r.;
 - na fakt:
 - a) przebiegu negocjacji prowadzonych przez Powoda i Gminę (...) Ź., których przedmiotem była cena za świadczoną przez Powoda usługę hurtowego odbioru ścieków z terenu Gminy (...) Ź.;

b) wzajemnych propozycji Powoda oraz Gminy (...) Ź. co do wysokości ceny za usługę hurtowego odbioru ścieków z terenu Gminy (...) Ź.;

c) braku porozumienia pomiędzy Powodem raz Gminą (...) Ź. co do wysokości ceny za usługę hurtowego odbioru ścieków z terenu Gminy (...) Ź.;

5.2. poniżej wskazanych dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy (tj. aktach prowadzonych przez Pozwanego pod zn. (...)), tj.:

5.2.1. informacji odpowiadającej odpisowi pełnemu z rejestru przedsiębiorców powoda, na fakt:

a) prawidłowego umocowania pełnomocnika Powoda oraz prawidłowej reprezentacji Powoda;

b) prowadzenia działalności gospodarczej przez Powoda;

c) struktury udziałowej Powoda, tj. ilości udziałów Powoda posiadanych przez Gminę (...) Ź. oraz Gminę (...) Ź.;

5.2.2. Studium Wykonalności dot. Projektu nr (...) pn. „Budowa i modernizacja sieci oraz urządzeń wodno-kanalizacyjnych w aglomeracji (...), pkt. 10.2.2.1., na fakt:

a) założeń dotyczących realizacji Projektu nr (...) pn. „Budowa i modernizacja sieci oraz urządzeń wodno-kanalizacyjnych w aglomeracji (...)”, w tym przyjętego modelu świadczenia usług wodociągowo-kanalizacyjnych na terenie Gminy (...) Ź. oraz terenie Gminy Miejskiej Ź.;

5.2.3. decyzji Burmistrza Miasta Ź. z dnia 14 stycznia 2003 roku, na fakt:

a) prowadzenia przez Powoda działalności gospodarczej w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Miejskiej Ź.

5.2.4. uchwały nr (...) Rady Miejskiej w Ź. z dnia 29 listopada 2007 roku, na fakt:

a) wyrażenia przez organ stanowiący Gminy Miejskiej Ź. woli współpracy z Gminą (...) Ź. w zakresie realizacji Projektu nr (...) pn. „Budowa i modernizacja sieci oraz urządzeń wodno-kanalizacyjnych w aglomeracji (...)”;

b) samodzielnej realizacji przez Gminę (...) Ź. (tj. we własnym zakresie) zadania publicznego w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Miejskiej Ź.;

c) nieprzekazania przez Gminę (...) Ź. Gminie Miejskiej Ź. zadania publicznego w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków;

5.2.5. uchwały nr (...) Rady Gminy Ź. z dnia 28 grudnia 2007 roku, na fakt:

a) wyrażenia przez organ stanowiący Gminy (...) Ź. woli współpracy z Gminą (...) Ź. w zakresie realizacji Projektu nr (...) pn. „Budowa i modernizacja sieci oraz urządzeń wodno-kanalizacyjnych w aglomeracji Ź.”;

b) nieprzekazania przez Gminę (...) Ź. Gminie Miejskiej Ź. zadania publicznego w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków;

c) samodzielnej realizacji przez Gminę (...) Ź. (tj. we własnym zakresie) zadania publicznego w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy (...) Ź. oraz samodzielnego opracowania przez Gminę (...) Ź. taryfy dla zbiorowego odprowadzania ścieków dla terenu Gminy (...) Ź.;

5.2.6. decyzji Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej (...) nr (...) z dnia 9 sierpnia 2019 roku, na fakt:

a) samodzielnej realizacji przez Gminę (...) Ż. (tj. we własnym zakresie) zadania publicznego w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy (...) Ż. oraz samodzielnego opracowania taryfy dla zbiorowego odprowadzania ścieków dla terenu Gminy (...) Ż.;

b) posiadania przez Gminę (...) Ż. statusu przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjnego na terenie Gminy (...) Ż.;

5.2.7. umowy hurtowego odbioru ścieków z dnia 10 grudnia 2018 roku, na fakt:

a) warunków świadczenia i ceny usługi hurtowego odbioru ścieków z terenu Gminy (...) Ż. obowiązujących do dnia 31 lipca 2019 r. oraz charakteru w jakim Powód (jako podmiot wyłącznie odbierający ścieki hurtowo) był zaangażowany w świadczenie usług odprowadzania ścieków przez Gminę (...) Ż. na jej terenie;

5.2.8. kalkulacji ceny za odbiór 1 m³ ścieków z terenu Gminy (...) Ż., na fakt:

a) wysokości kosztów świadczenia przez Powoda usługi hurtowego odbioru ścieków z terenu Gminy (...) Ż., a jednocześnie kosztu odbioru 1 m³ ścieków od Strony (Wnioskodawcy);

b) szkody grożącej Powodowi w związku z ewentualnym rozliczaniem usługi odbioru ścieków z terenu Gminy (...) Ż. po cenie (...) zł netto ((...)zł brutto);

5.2.9. pisma Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury (...) z dnia 23 sierpnia 2019 r., sygn. (...), na fakt:

a) podjęcia przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury (...) czynności wyjaśniających i braku zastrzeżeń do przedłożonych przez Powoda wyjaśnień, w tym kalkulacji ceny za hurtowy odbiór ścieków z terenu Gminy (...) Ż.;

5.2.10. pisma Powoda z dnia 13 września 2019 roku skierowanego do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury (...), na fakt:

a) udzielenia przez Powoda wyjaśnień Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury (...) w tym w zakresie modelu świadczenia usług na terenie Gminy (...) Ż. oraz kalkulacji ceny za hurtowy odbiór ścieków z terenu Gminy (...) Ż.;

5.2.11. pisma Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z dnia 15 listopada 2019 r., sygn.. (...) (...), wraz z wnioskiem Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 17 października 2019 r. o przeprowadzenie kontroli trwałości Projektu, na fakt:

a) podjęcia przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej czynności wyjaśniających i braku zastrzeżeń do przedłożonych przez Powoda wyjaśnień, w tym kalkulacji ceny za hurtowy odbiór ścieków z terenu Gminy (...) Ż.;

5.2.12. pisma Powoda do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki z dnia 13 grudnia 2019 r., na fakt:

a) udzielenia przez Powoda wyjaśnień Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w tym w zakresie modelu świadczenia usług na terenie Gminy (...) Ż. oraz kalkulacji ceny za hurtowy odbiór ścieków z terenu Gminy (...) Ż.;

5.2.13. informacji pokontrolnej z dnia 19 maja 2017 r. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, na fakt:

a) przeprowadzenia przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej kontroli Projektu nr (...) „Budowa i modernizacja sieci oraz urządzeń wodno-kanalizacyjnych w aglomeracji (...);

b) braku zastrzeżeń ze strony Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do sposobu realizacji Projektu nr (...) pn. „Budowa i modernizacja sieci oraz urządzeń wodno-kanalizacyjnych w aglomeracji (...);

5.2.14. decyzji Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 23 grudnia 2019 roku, na fakt:

a) stwierdzenia nieważności decyzji Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (...) z dnia 30 maja 2018 r., znak: (...) w sprawie zatwierdzenia taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Ż. o statusie miejskim (Gminy Miejskiej Ż.) na okres 3 lat;

5.2.15. decyzji Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej (...) z dnia 30 maja 2019 rok, znak (...), na fakt:

a) wysokości cen za odbiór ścieków dla terenu Gminy Miejskiej Ż.;

b) szkody grożącej Powodowi w związku z ewentualnym rozliczaniem usługi odbioru ścieków z terenu Gminy (...) Ż. po cenie (...) zł netto ((...) zł brutto);

5.3. dowodu z przesłuchania stron:

5.3.1. Powoda - w osobie Prezesa Zarządu - Pana Z. C., na fakt:

a) zasad i warunków świadczenia przez Powoda na rzecz Gminy (...) Ż. usług hurtowego odbioru ścieku;

b) nieprowadzenia przez Powoda działalności gospodarczej z zakresu zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy (...) Ż.;

c) przebiegu i rezultatu negocjacji prowadzonych przez Powoda z Gminą (...) Ż. w zakresie wynagrodzenia za hurtowy odbiór ścieków;

d) bycia stroną przez Gminę (...) Ż. (w roli przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego) umów o odprowadzanie ścieków z mieszkańcami Gminy (...) Ż.

5.3.2. Strony, na fakt:

a) zasad i warunków rozliczania Strony za odprowadzane ścieki na przestrzeni ostatnich lat;

b) przyczyn i okoliczności rozwiązania za porozumieniem stron umowy o odprowadzanie ścieków z Gminą (...) Ż.;

6. na podstawie art. 248 k.p.c. wnoszę o zobowiązanie Gminy (...) Ż. do przedłożenia pisemnej informacji (lub dokumentu) dotyczącej ilości zawartych aktualnie (tj. na dzień złożenia niniejszego odwołania) umów o odprowadzanie ścieków z mieszkańcami Gminy (...) Ż. jako odbiorcami usług w rozumieniu art. 2 pkt.3 u.z.z.w., jednocześnie wskazując, że Powód w dniu 22 maja 2020 r. zwrócił się do Gminy (...) Ż. z wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej w zakresie ilości umów o zbiorowe odprowadzanie ścieków zawartych przez Gminę (...) Ż. z mieszkańcami tej Gminy, jednak informacja ta nie została udzielona;

7. na wypadek zakwestionowania przez Pozwanego lub Stronę kalkulacji ceny odbioru 1 m⁽³⁾ ścieków z terenu Gminy (...) Ż. (w tym odbioru ścieków od Strony - Wnioskodawcy) wnoszę o zobowiązanie Powoda do przedłożenia dokumentów źródłowych stanowiących podstawę wyliczenia kosztów świadczenia przez Powoda usługi odbioru ścieków z terenu Gminy (...) Ż., w tym od Strony (Wnioskodawcy) oraz dopuszczenie i przeprowadzenie z tychże dokumentów dowodu na fakt wysokości kosztów świadczenia przez Powoda usługi odbioru ścieków z terenu Gminy (...) Ż.,

8. na podstawie art. 148¹ § 3 k.p.c. wniosł o rozpoznanie niniejszej sprawy na rozprawie.

W odpowiedzi na odwołanie Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej (...) Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

S. S. zawarła z Gminą Ż. w dniu 16 listopada 2015 r. umowę nr (...) o dostawę wody i odbiór ścieków dla nieruchomości ul. (...), M., (...)-(...) Ż.. **/k. 89-93, k. 71 akt adm./**

Wnioskiem z dnia 26 sierpnia 2019 r. (wpływ 30 sierpnia 2019 r.) wystąpił do Gminy Ż. o rozwiązanie powyższej umowy w zakresie świadczenia usługi odprowadzania ścieków na mocy porozumienia stron. **/k. 97 akt adm./**

Gmina Ż. pismem z dnia 20 września 2019 r. poinformowała odbiorcę usług o rozwiązaniu umowy z dnia 16 listopada 2015 r. (...) z dniem 31 sierpnia 2019 r. **/k. 97 akt adm./**

Jednocześnie Pan S. S. w dniu 30 sierpnia 2019 r. wniósł do Zakładu (...) Sp. z o.o. w Ż. o zawarcie umowy na odprowadzanie ścieków dla przedmiotowej nieruchomości. **/k. 26 akt adm./**

Pismem z dnia 30 sierpnia 2019 r. przedsiębiorstwo odmówiło zawarcia umowy z wnioskodawcą, powołując się na art. 2 pkt 4 u.z.z.w. W ocenie Zakładu (...) Sp. z o.o. w Ż. brak zezwolenia Wójta Gminy Ż. na prowadzenie zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Ż., zgodnie z art. 16 ust. 1 u.z.z.w. skutkuje tym, iż nie posiadając statusu przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, nie jest ono zobowiązane w świetle art. 6 ust. 2 u.z.z.w. do zawarcia umów na odprowadzanie ścieków. **/k. 24-25 akt adm./**

Z przekazanych dokumentów przez Zakład (...) Sp. z o.o. w Ż. wynika, że warunki techniczne przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej budynku mieszkalnego jednorodzinnego na działce nr (...), w miejscowości M., ul. (...) zostały wydane przez Zakład (...) sp. z o.o. w Ż.. **/k. 53-55, k. 57 akt adm./**

Z dokumentacji wynika, że przyłączy kanalizacyjne, którym nieruchomość Wnioskodawcy została przyłączona do sieci kanalizacyjnej, będącej w posiadaniu Zakładu (...) sp. z o.o. w Ż.. **/k. 53-59 akt adm./**

W aktach znajduje się protokół z odbioru przyłączy kanalizacji sanitarnej do sieci miejskiej, jak również dokumenty potwierdzające (kartoteka skróconego majątku trwałego), że sieć kanalizacyjna zlokalizowana na terenie gminy Ż. jest własnością przedsiębiorstwa. **/k. 59, k. 69 akt adm./**

Zakład (...) sp. z o.o. w Ż. nie posiada zezwolenia Wójta Gminy Ż. na prowadzenie działalności w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków. **/okoliczność bezsporna, k. 45 akt adm./**

Na terenie miejscowości G. i M. właścicielem sieci jest przedsiębiorstwo, ponadto odbiera ścieki z nieruchomości i oczyszcza je. **/k. 46, k. 69 akt adm./**

Przedmiotowa sieć kanalizacyjna została wybudowana w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej nr (...), pn. „Budowa i modernizacja sieci oraz urządzeń wodno-kanalizacyjnych w aglomeracji (...)”. Projekt został zrealizowany wspólnie przez Gminę (...) Ż. oraz Gminę (...) Ż.. **/k. 46 akt adm./**

Beneficjentem projektu zostało przedsiębiorstwo, które jest właścicielem urządzeń kanalizacyjnych na terenie obu gmin. **/k. 46-47 akt adm./**

Przedsiębiorstwo prowadzi faktycznie działalność polegającą na odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków, zarówno na terenie miejscowości M., G. oraz na terenie Miasta Ż.. **/k. 46 akt adm./**

Zgodnie z Uchwałą NR (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 16 listopada 2015 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Ż., miejscowości M., G. oraz Miasto Ż. stanowią obszar aglomeracji. **/k. 1 akt adm./**

Zgodnie z § 5 ust. 1 uchwały nr (...) Rady Gminy Ż. z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na obszarze Gminy Ż., umowę zawiera się na wniosek przyszłego dostawcy jeżeli spełnione są warunki przyłączenia określone w niniejszym Regulaminie oraz istnieją techniczne możliwości świadczenia usług, a także po okazaniu tytułu prawnego do nieruchomości. **/k. 73, k. 74-77 akt adm./**

S. S. wystąpił z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy oraz został przyłączony do sieci kanalizacyjnej Zakładu (...) sp. z o.o. w Ż. **/k. 59 akt adm./**

W dniu 9 września 2019 r. do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej (...) Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wpłynął wniosek Pana S. S. o rozstrzygnięcie sporu dotyczącego odmowy zawarcia umowy na odprowadzanie ścieków przez Zakład (...) Sp. z o.o. w Ż. dla nieruchomości ul. (...),M., (...)-(...) Ż. Ponadto strona wniosła na podstawie art. 27 e ust. 3 u.z.z.w. o określenie tymczasowych warunków odprowadzania ścieków do czasu rozstrzygnięcia przedmiotowego sporu. **/k. 23 akt adm./**

W dniu 6 listopada 2019 r. zostało wszczęte postępowanie w przedmiotowej sprawie. **/k. 39 akt adm./**

W celu zabezpieczenia interesów odbiorców Dyrektor RZGW PGW WP na podstawie art. 27e ust. 3 u.z.z.w. wydał postanowienie z dnia 11 lutego 2020 roku, w którym określił warunki odprowadzania ścieków z przedmiotowej nieruchomości do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu. Od powyższego postanowienia zażalenie wniosło przedsiębiorstwo. **/k. 112-115 akt adm./**

Zawiadomieniem z dnia 12 maja 2020 r. organ regulacyjny zawiadomił strony o zakończeniu postępowania. **/k. 123 akt adm./**

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie niezaprzeczonych twierdzeń stron oraz wskazanych wyżej dokumentów znajdujących się w aktach sprawy. Dokumenty nie były kwestionowane przez strony, dlatego też Sąd nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Art. 27e ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków stanowi, że w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, na wniosek strony, rozstrzyga organ regulacyjny w drodze decyzji.

Norma ta posiada charakter kompetencyjny dla organu regulacyjnego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (art. 27a ustawy).

Naruszenie tego przepisu następuje zatem w przypadku wydania decyzji nie mieszczącej się w zakresie przyznanych kompetencji, niezależnie od tego, czy wydane rozstrzygnięcie było prawidłowe.

Zaskarżona decyzja została wydana w wyniku postępowania administracyjnego wszczętego wnioskiem zainteresowanego S. S. z 9 września 2019 r. o rozstrzygnięcie sporu dotyczącego odmowy zawarcia umowy na odprowadzanie ścieków przez Zakład (...) Sp. z o.o. w Ż. dla nieruchomości ul. (...),M., (...)-(...) Ż.

Bezspornym jest, że zainteresowany o zawarcie takiej umowy ubiegał się wnioskiem z dnia 30 sierpnia 2019 r. (k. 26 akt admin.), i że odmówił zawarcia umowy pismem z dnia 30 sierpnia 2019 r. (k. 24-25 akt admin.).

Rozstrzygnięcie sporu dotyczących odmowy zawarcia umowy o odprowadzanie ścieków pomiędzy powodem a zainteresowanym należało do kompetencji Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, który uprawniony był do wydania m.in. rozstrzygnięcie określone w

art. 27e ust. 2 pkt 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, t.j. polegające na nakazaniu przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków.

Zważyć ponadto należało, że art. 27e ust. 2 pkt 1 – 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie zawiera kompetencji do ustalenia treści umowy w tym elementach przedmiotowo istotnych.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane do zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków z osobą, której nieruchomości została przyłączona do sieci i która wystąpiła z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy. Przytoczony przepis ustanawia obowiązek publicznoprawny, ciążyący na przedsiębiorstwie wodociągowo-kanalizacyjnym, polegający na obowiązku zawarcia umowy z osobą, której nieruchomości została przyłączona do sieci i która wystąpiła z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy.

Ponieważ w rozumieniu przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (art. 2 pkt 7), siecią są - przewody wodociągowe lub kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi dostarczana jest woda lub którymi odprowadzane są ścieki, będące w posiadaniu przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, powyższy obowiązek dotyczy przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, będącego posiadaczem sieci, do której została przyłączona nieruchomości osoby która wystąpiła z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy.

Okolicznością bezsporną jest, że w dacie wydania zaskarżonej decyzji posiadaczem sieci, do której przyłączeni byli zainteresowani był powód.

Przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym jest przedsiębiorca w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r., poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r., poz. 424 i 1086), jeżeli prowadzi działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków, oraz gminne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące tego rodzaju działalność.

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców zawiera w art. 4 ust. 1 definicję przedsiębiorcy, którym według tego przepisu jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły (art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców).

W świetle powyższych przepisów należało uznać, że powód jest przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców. Bezspornym jest, że prowadzi działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie miejscowości M. D., G. i Miasta Ż.

Z powyższych okoliczności wynika zatem ciążyący na powodzie, a wynikający z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, obowiązek zawarcia umowy z osobą, której nieruchomości została przyłączona do sieci i która wystąpiła z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy.

Dla powyższego obowiązku nie ma znaczenia gdzie położona jest sieć i czy na tym terenie powód prowadzi działalność i czy w ogóle ma taki zamiar, a także czy posiada określone taryfy dla tego obszaru.

Istnienie obowiązku publicznoprawnego ze swej istoty ogranicza autonomię woli w tym zakresie, stanowiąc prawne uwarunkowanie prowadzonej działalności. Przedsiębiorca podejmując działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków musi zatem w swojej działalności uwzględniać istnienie obowiązku wynikającego, w szczególności, że posiadanie sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej, do której przyłączone są osoby, będzie powodowało uprawnienie po stronie tych osób do zawarcia z nią umowy o

zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ma zatem obowiązek podjęcia wszelkich działań prawnych w celu sprostania ciążącemu na nim obowiązkowi. Dotyczy to uzyskania stosownych zezwoleń (których mowa w art. 16 i następnych ustawy), ewentualnego opracowania i zatwierdzenia taryf, a także podjęcia wszelkich innych niezbędnych do tego celu działań organizacyjnych i prawnych.

Należy przy tym podkreślić, że brak zezwolenia o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków w żadne sposób nie zwalnia z obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 2 tej ustawy.

Bez wpływu na zakres obowiązku powoda pozostaje również fakt, że zainteresowani wcześniej zawierali umowę z innym podmiotem. Indyferentny pozostaje również fakt samodzielnej realizacji zadania własnego w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków przez Gminę (...) Ż., zawartych przez nią umów, zatwierdzonych taryf i regulaminów statuujących, że gmina ta jest przedsiębiorstwem wodociągowo kanalizacyjnym. Kluczowe w tym wypadku znaczenie ma fakt przyłączenia zainteresowanej do sieci powoda.

Należy podkreślić, że ratio legis art. 6 ust. 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków wyraża się potrzebą ochrony odbiorców usług, którzy mają możliwość zaopatrywania się w wodę i odprowadzania ścieków jedynie za pomocą sieci, do której są przyłączeni, równocześnie nie mając wpływu na sposób w jaki właściciel sieci rozporządza nią. Istotne przy tym, że dostarczanie wody i odbiór ścieków ma charakter odpłatny, a zatem podmiot zobowiązany otrzymuje za świadczone usługi godziwy ekwiwalent. Nie ma zatem podstaw do uznania, że w wyniku wykonywania obowiązku publicznoprawnego doznaje on jakiegokolwiek uszczerbku. Należy również mieć na względzie, że zaopatrzenie ludności w wodę i odprowadzanie ścieków ma charakter usługi o znaczeniu cywilizacyjnym, co ustawodawca uwzględnił w ustawie z dnia 6 marca 2018 r., przyjmując, że dostarczanie tych usług ma prymat nad ewentualnymi sporami prawnymi.

Z tych względów odwołanie należało oddalić wobec braku podstaw do jego uwzględnienia na podstawie art. 479⁸⁶ § 1 k.p.c.

SSO Bogdan Gierzyński